

Knjižnica Centra za kulturu Čepin

Kralja Zvonimira 98, 31 431 Čepin

**CENTAR ZA KULTURU
ČEPIN
KNJIŽNICA**

**PLAN NABAVE KNJIŽNIČNE GRAĐE
KNJIŽNICE CENTRA ZA KULTURU ČEPIN**

Čepin, 31. prosinca 2022.
URBROJ: 134/22.

1. UVOD

Izgradnja knjižničnog fonda temeljna je djelatnost narodne knjižnice za koju je potrebno sustavno planiranje i razvijanje nabavne politike, uzimajući u obzir korisničke potrebe te Smjernice za nabavu knjižnične građe. Jasno definirana nabavna politika i smjernice za nabavu koje iz nje proizlaze, osiguravaju sustavnost i dosljednost u izgradnji knjižničnog fonda.

Izgradnju knjižničnog fonda čini nabava nove građe temeljena na kupnji, otkupu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, daru i zamjeni (naknada za izgubljene primjerke). Veliki broj naslova dobivenih otkupom Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske odnosi se na vrlo vrijedne i skupe monografije, što predstavlja značajan doprinos u izgradnji kvalitetnog fonda.

Nabava nove građe, kao i otpis neaktualne, nije proizvoljan čin nego se temelji na stručnim procjenama, a u skladu s važećim zakonima i propisima (Standardi za narodne knjižnice u RH (NN 103/21.), Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe (NN21/02.), Pravilnik o pružanju usluga i uvjetima korištenja knjižnične građe u Knjižnici Centra za kulturu Čepin (2022.)).

Prema popisu stanovništva iz 2021. godine općina Čepin ima ukupno 9.665 stanovnika. Zadatak Knjižnice Centra za kulturu Čepin, između ostaloga, jest zadovoljavanje potreba stanovnika općine Čepin za knjigom i drugom knjižničnom građom.

Prema članku 18. Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, prema broju stanovnika čije potrebe Knjižnica pokriva, Knjižnica Centra za kulturu Čepin svrstava se u VII. tip knjižnica (za područje od 3.001 do 10.000 stanovnika).

Vodeći se spomenutim Standardima, Knjižnica Centra za kulturu Čepin trebala bi imati 3 knjige po stanovniku, a u broju svezaka 65% beletristike, 35% stručne, znanstvene i popularno-znanstvene literature, od koje najmanje 1% čini referentna građa te najmanje 25% knjižne građe za djecu i mlade. U knjižnom fondu treba biti zastupljena i građa na stranim jezicima. Također bi trebala imati 10 naslova periodike. Neknjižna građa treba sadržavati didaktičke igračke, društvene igre te zvučnu, vizualnu i elektroničku građu. Ostalih vrsta građe (notna građa, rukopisi, grafička građa, kartografska građa, mikrooblici, viševrsna građa, umjetnička djela, sitni tisak i slično) po potrebi.

U tekućoj bi godini Knjižnica trebala nabaviti (kupnjom, darovima, zamjenom i otkupom) najmanje 200 knjiga na 1.000 stanovnika te najmanje 10 jedinica neknjižne i ostale građe što je prosječni standard prinove u skladu sa Standardima za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj.

Knjižnica Centra za kulturu Čepin temeljem IFLA-inih Smjernica za audiovizualnu i multimedijску građu u knjižnicama i srodnim ustanovama nastoji slijediti razvoj suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija. Stoga, pored tradicionalne tiskane građe, nabavlja i audiovizualnu, multimedijску te elektroničku građu.

2. GODIŠNJI PLAN NABAVE ZA 2023. GODINU

Knjižnica je Centra za kulturu Čepin tijekom 2022. godine dostigla standard od 3 sveska po stanovniku općine Čepin, ali ne zahvaljujući prirastu građe već smanjenju broja stanovnika u odnosu na prethodni Popis stanovništva.

U 2021. godini u Knjižnici je Centra za kulturu Čepin provedena revizija i određeni knjižnični fond je otpisan. Neke otpisane naslove bilo bi potrebno nadomjestiti novim izdanjima. Posebna će se pažnja stoga i u 2023. godini posvetiti odabiru građe i popunjavanju fonda, kao što je to bilo i u prethodnim godinama.

Nabava je knjižnične građe zakonska obveza narodne knjižnice. Održavati će se u skladu s ponudom novih naslova, zahtjevima korisnika te preporukama Standarda za narodne knjižnice. Nabava i obrada knjižnične građe jedna od najvažnijih aktivnosti Knjižnice Centra za kulturu Čepin.

Knjižnična građa obuhvaća knjige, novine, časopise, AV-građu te igračke. Prateći Standarde za narodne knjižnice u RH, Knjižnica nabavlja građu za osobni razvoj, razonodu i cjeloživotno učenje.

Građa će se birati tako da održava interese i raznolikost korisničke zajednice. Nabava će biti širokog raspona s obzirom da su stvarni, ali i potencijalni korisnici, sve dobne skupine (djeca, mladi i odrasli) tako da građa potiče, obrazuje i informira sve uzraste. Nabava građe u raznim oblicima i žanrovima uključivat će tiskanu građu, DVD-ove i elektroničke oblike. Prilikom nabave posebno treba obratiti pažnju na obogaćivanje i razvijanje Zavičajne zbirke koja prati povijest, razvoj i kulturni život općine Čepin.

Tijekom 2023. godine Knjižnica Centra za kulturu Čepin će u postupku nabave knjižnične građe nastojati slijediti zadane Standarde za narodne knjižnice u RH.

Plan nabave za 2023. godinu:

1. 40% beletristika za odrasle
2. 30 % beletristika, slikovnice i lektirni naslovi za djecu i mlade
3. 10% stručna, znanstvena i popularno-znanstvena literatura
4. 10 % periodika za djecu i odrasle
5. 10 % neknjižna građa

Kriteriji odabira i vrednovanja građe opisani su u Smjernicama za nabavu knjižnične građe u Knjižnici Centra za kulturu Čepin. Kriteriji pročišćavanja fonda temelje se na Pravilniku o reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 21/02.).

3. FINANCIRANJE

Opis/naziv	Izvori financiranja				
	Plan 2023.	Općinski proračun	Županijski proračun	Državni proračun	Samostalni prihodi
Nabava knjižne i neknjižne građe	6.769 EUR	2.654,46 EUR	398,17 EUR	2.654,46 EUR	1.061,91 EUR

Nabavna politika slijedi zadane norme te se stoga nastoji nabavljati građa prema Standardima za narodne knjižnice, no odstupanja su uvijek moguća s obzirom na potrebe korisnika. Pri odabiru građe poštujemo dva kriterija: prvi kriterij potražnje kojim se zadovoljava struktura korisnika, njihove potrebe i zahtjevi te drugi kriterij kvalitete podrazumijeva nabavu kvalitetne građe koja će sadržajem (i oblikom) dugoročno oplemeniti pojedine fondove i zbirke.

Od Plana nabave su moguća odstupanja u pojedinim točkama do +/- 5%, a ovisno o građi dostupnoj na tržištu, osiguranim sredstvima i potrebama korisnika.

Sredstva za nabavu mogu se i povećati ukoliko dođe do povećanja vlastitih prihoda odnosno primitaka iz drugih izvora koja se mogu usmjeriti za tu namjenu.

Iznimno može doći do smanjenja sredstava ukoliko budu umanjena odobrena sredstva od strane Osnivača i/ili Ministarstva kulture i medija RH.

Zbog redukcije nabave knjižnične građe, kojoj svjedočimo posljednjih godina radi uvođenja jedinstvene cijene knjiga i smanjenog rabata u nabavi, neophodna nam je financijska potpora iz svih izvora kako bismo ju barem održali na postignutoj razini – Općine Čepin, Osječko-baranjske županije i Ministarstva kulture i medija RH.

Voditeljica Knjižnice

Marija Čačić, mag.bibl. et mag.educ.philol.croat.

